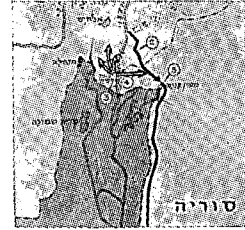

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?

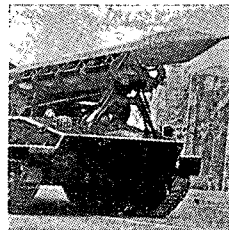
הפסקת זרמו של נחל או נהר — זהו מוטיב שהופיע לאיפעם בקורות עמ"ש ישראל: נס מי הירדן שעמדו בגלגל, והטיית נהר שאפשרה, כמסופר, בימי גלות-בבל, כיבושה של העיר על-ידי הפרסים. כמורכב זכורים המקרים, בהם מדובר על תחבולת המצור, ללכוד המים מן העיר, יש סבורים, כי הכור העיקרי, העמוק מאוד, שנמצא בלב התל של לכיש היה חפירה נואשת לחיפוש אחר מים, משגלכדו מי העיר" על-ידי צבא סנחריב. מציאותה של ישראל בין אויבים בכל גבולותיה — היא שעוררה בהנהגה הערבית את הגלגול הדחש של "הבה נתחכמה לו": נחריבנו בחוטר מים, כיצד ומדוע לא האירה ההצלחה פנים לנסינות אלה? על כך עומד רביסרן א. בן-יצחק בסקירתו (עמ' 3) המציגה את עיקרי הנתונים והגילויים של "מלחמת-המים" בעשר שנות הבשלתה ובחודשי-המבחן של תשכ"ה. מלחמה זו טרם תמה — ועוד תדרוש מאמץ ותחבולה לרוב.

לא רבים הם (כמדומה, שלשה או ארבעה) המאמרים שהופיעו פעמיים במערכות. אחד מהם הוא מאמרו של קפ' לידל-הארט, "אימון מוזרו של טירונים" — הראשון במערכות" בנושא האימון הטקטי — התחום בו התפרסם לידל-הארט בעודו קפיטן עוליימים, בן 24 בלבד, כשנתבקש לערוך תקנון-אימון חדש לחי"ר הבריטי. המאמר הופיע בחוברת הראשונה (שכונתה "מטעמי-מחותר" בשם "בימי מערכות"), בספטמבר 1939 והודפס שוב בחוב' נ"א, ביולי 1948. ברחבי העולם ידוע לידל-הארט כהיסטוריון המלחמה, כטוען למודרניזציה וכבעל תורות אסטרטגיות מחדשות — ולעתים אף נועזות. ה"הגנה" שעה שביקשה כלים להקמה מהירה, ויעילה של גדודי החי"ש ("היל-שדה") הראשונים, ואח"כ — של יחידות הפלמ"ח, מצאה בו עוז רב כטקטיקאי בעל מבט-חודר וכמורה-מדריך שנון; גם צה"ל נעזר בו, שעה שהתפתח מגרעין לצבא-עם מרובה-גדודים ומרובה-טירונים. עם הופעתו, בימים אלה, של כרך א' של "זכרונות" (ראה הסקירה בעמ' 17) של ל.ה. מן הראוי להזכיר לחיילי צה"ל החדשים את החלק, שהיה לתורת האימון המרעננת של ל.ה., ולתפיסתו הטקטית הגמישה, בהנחת היסודות לכושרו ההדרכתני והטקטי של צה"ל.

העתונות מדברת על טילים ביוניברסליים, "מדלגיאוקינוס". הרדיו מספר גדולות ונצורות על טילים ש,נחם עד מדרום-לבירות יגיע. מילא, לעת-עתה, עיקר הסכנה, כנראה, הוא מטוס-טעון-פצצות; ונגדו מכוונים טילי-הוק" — אשר שיגרת תפעולם ממשיכה (ראה בעמ' 30) את סידרת "סוללות-טילים" במערכות". אך מה בדבר טילים ארטילריים, לעשרות ק"מ אחדות, בלבד, הטילים שנועדו לפעולות-שדה? טילים אלה — שחייבים להיות נייחים, זריזים ומדויקים בהרבה מן הטילים המסורבלים המטילים מוראם על הערים ומרכזי-החרושת — מהיום כבר כיום יסוד-צידום האהטילרי של הצבאות "המתקדמים". אחדים מהם — בעלי טנח של מאות ק"מ; הללו עומדים לרשות מפקדות הארמיות ומידת-מה, הקורפוסים. אך רבים מהם טילי קרקע-קרקע טקטיים מובהקים, שטוחם עולה בכל-זאת על זה של התותח מחיך-הירי ביותר, והוא בין 25 ל-80 ק"מ. ציוד טילי-ארטילרי זה של צבא ברה"מ — הוא הנסקר ב"טילי קרקע-קרקע בצבא הסובייטי" שבחוב' זו (עמ' 27). בגלל ההקבלה שבהתפתחות טילים כאלה בצבאות העיקריים, תחבאר מסקירה זו לקורא טיב אפשרויותיו הטקטיות של סוג ארטילרי חדש זה בכלל.

"במקום שם תעבור עז — יעבור חייל; במקום שם יעבור חייל — יעבור גדוד!" אלו דברי גדול מצבאי רוסי, אלכסנדר טובורוב; והוא אף הוכיח אמתות דבריו — במסעו, בהרי שביצריה בשלהי 1799. אך מה יהא על צבא שחיל-רכב הוא אחד מיסודותיו? מסעו של פרעה שישק דרך שתי הממלכות הישראליות, מיד לאחר התפלגותן, הוא בין רבייה-ענין שבמבצעים-הצבאיים מימי התנ"ך, אך סתומה דרכו — בהרי יהודה ושומרון אל הירדן. גדולי החוקרים קבעו מספר תחנות עיקריות במסעו בארץ — אך לא כיצד עבר מאחת לשניה, והרי, מבחינה צבאית וטופוגרפית — זוהי השאלה המעניינת. סא"ל אלחנן אורן מסכם (עמ' 35) את הישגי-המחקר ואת הדעות — ומנסה להתנות פתרון טופוגרפי-מציאותי לשאלת "החוליה החסרה" — כברת הדרך ההררית והמבתרת על-ידי ואדיות — שבנתיב מסע-שישק. זוהי תרומה למחקר-העבר — ועזר להסתכלות טופוגרפית בהווה.

מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת? מי ומה בחוברת?